

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/43/2014
Identifikačné číslo spisu:	2509010441
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2509010441.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 26. augusta 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného D. E. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To 80/2012, z 5. novembra 2013 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného D. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 2T 88/2009, zo 6. februára 2012 bol obvinený D. E. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovvej časti prvostupňového rozsudku.

Prvostupňový súd podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil obvinenému trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenému povinnosť uhradiť poškodenému N. H. škodu vo výške 1 806,08 €.

Proti prvostupňovému rozsudku podal odvolanie obvinený. Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 3To 80/2012, z 5. novembra 2013 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného D. E. zamietol.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave podal 3. decembra 2013 dovolanie obvinený prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Obvinený v písomných dôvodoch dovolania vytýka chyby, ktoré sa urobili v prípravnom konaní. Podstatnou chybou bolo to, že maloletý po vyšetroaní bol daný starej matke, bez rozhodnutia súdu. Prvotný úradný záznam s maloletým bol urobený v neprítomnosti zapisovateľky a sociálnej kurátorky a výsluch maloletého nebol vykonaný zákonne. Nebol napr. poučený o práve odoprieť výpoveď. Maloletý v konaní pred súdom nebol vypočutý. Vytýka prvostupňovému súdu nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Odvolaciemu súdu vytýka, že konal v neprítomnosti maloletého napriek tomu, že nemal súhlas na takýto postup. Vytýka súdu, že sa oboznamoval s výpoveďou maloletého a nečítal ju. Vyslovuje názor, že konanie obvineného nie je správne kvalifikované. Súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, prečo konanie kvalifikoval ako zločin týrania a prečo ho nekvalifikoval ako prečin ublíženia na zdraví. Vytýka súdu neskoré doručenie rozsudku po viac ako 4 mesiace od vyhlásenia. Odvolaciemu súdu vytýka, že konal v neprítomnosti obvineného, napriek tomu, že obvinený nežiadal o konanie v neprítomnosti. Tým, že krajský súd vo veci konal, porušil ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a/ - e/ Tr. por. a § 317 ods. 1 Tr. por.

V konaní bolo porušené právo obvineného na spravodlivý proces, jeho konanie malo byť kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví a mal mu byť uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody. Uvádza, že v konaní bola zaujatá vyšetrovateľka aj sudkyňa. Sudkyňa preto, že prijala obžalobu bez preskúmania a nebrala do úvahy neobjektívne vedenie dokazovania a jednostranné vyhodnotenie dokazovania vedeného zo strany vyšetrovateľky. Súd pre zaujatosť nevykonal dokazovanie v prospech obvineného a pokiaľ vyhodnotil znalecký posudok, tak urobil viacero chýb.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. došlo tým, že v konaní nebol zákonným spôsobom vypočutý maloletý N. H.. Porušením tohto práva je aj to, že obvinený, obhajca, zákonná zástupkyňa nemohli byť pri výsluchu maloletého. Ďalším porušením práva na obhajobu je to, že rozsudok bol vyhlásený v neprítomnosti obvineného.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. obvinený vidí v tom, že vo veci konala zaujatá vyšetrovateľka. Vylúčená mala byť od okamihu, keď začala stíhanie pre týranie a nie pre prečin ublíženia na zdraví. Zaujatá bola aj sudkyňa. Závislosť sudkyne od verejnej mienky a nedostatok sily dodržiavať sudcovské práva a povinnosti je porušením § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je naplnený tým, že došlo ku kontaktu orgánu činného v trestnom konaní s maloletým, ktorý od začiatku vykazuje nezákonnosť a nezákonnosť pokračovala na súde tým, že výsluch maloletého nebol vykonaný. Neprocesný úkon nie je dôkazom a na nezákonne vykonaný dôkaz súd nemôže prihliadať. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ je naplnený tým, že odôvodnenie rozsudku druhostupňového súdu neobsahuje v odôvodnení úsek páchania skutku od septembra 2005 do júna 2007. Samotný výrok rozhodnutia je nepresný a neurčitý. Chýbajú rozhodné skutočnosti, pre ktoré je konanie obvineného kvalifikované ako trestný čin týrania a nie ako opakované ublíženie na zdraví.

Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a prvostupňový rozsudok a aby zrušil nariadenie výkonu trestu odňatia slobody a aby vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril okresný prokurátor v Piešťanoch. Vo vyjadrení uviedol, že Okresný súd Piešťany tým, že prečítal výpoveď maloletého na hlavnom pojednávaní, resp. prehral videozáznam z jeho výsluchu postupoval v súlade s ustanovením § 135 Tr. por. K námietke súvisiacou so zlou právnou kvalifikáciou konania obvineného prokurátor uviedol, že konanie obvineného je správne kvalifikované v súlade so zákonom. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo

podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak z jeho znenia, ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojštánčné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Ako už aj z vyššie uvedeného vyplýva, neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací. Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu potrebné vyšetrovanie podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Vychádzajúc z tejto procesnej úpravy dovolací súd skúma len to, či súdmi nižších stupňov zistený

skutkový stav veci bol správne právne kvalifikovaný, teda, či skutok naplnia znaky skutkovej podstaty daného trestného činu, resp. či nedošlo k porušeniu iných ustanovení hmotnoprávneho charakteru (napr. či neexistujú dôvody vylučujúce protiprávnosť skutku, zánik trestnosti a pod.). Aj pri takom prípadnom pozitívnom zistení, dovolací súd však musí ešte skúmať, či také porušenie zákona vôbec zásadne ovplyvňuje postavenie obvineného (§ 371 ods. 4 Tr. por.). V posudzovanej veci dovolacie námietky obvineného majú jeden zásadný znak - tvrdí, že súdy nedostatočne, neobjektívne, či nesprávne zistili skutkový stav. Tieto však dovolací súd neskúma, vychádzajúc z prezumpcie, že v doterajšom konaní bol skutkový stav zistený úplne a správne.

Podľa obvineného nesprávna právna kvalifikácia konania obvineného by mala naplniť dovolací dôvod podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Podľa neho by jeho konanie malo byť kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví a nie ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Ako už bolo konštatované v predchádzajúcej časti odôvodnenia, dovolací súd nemôže meniť skutkové zistenia konajúcich súdov, môže len skúmať, či skutok tak, ako je uvedený zodpovedá právnej kvalifikácii konania takej, aká je uvedená v odsudzujúcom rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že právna kvalifikácia konania obvineného vo vzťahu k skutku uvedenému v odsudzujúcom rozsudku je správna a v súlade so zákonom. V žiadnom prípade konanie obvineného nemôže naplniť skutkovú podstatu prečinu alebo trestného činu ublíženia na zdraví či už samostatného alebo pokračovacieho.

Z konkrétnych dovolacích dôvodov, na základe ktorých obvinený podal dovolanie, vyplýva, že súdy zle vyhodnotili vykonané dôkazy, zle postupovali pri ich hodnotení a na základe zlého hodnotenia dôkazov bol zle zistený skutkový stav.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ obvinený uviedol, že vo veci mala byť vylúčená vyšetrovateľka aj sudkyňa z dôvodov, ktoré sú už uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Podľa § 31 ods. 4 Tr. por. námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. O námietkach, ktoré uvádza obvinený v dovolaní vedel už v priebehu prípravného konania, hlavného pojednávania a tvrdenia obvineného, že vo veci konali vyšetrovateľka a sudkyňa, ktoré mali byť z vykonávania úkonov vylúčené, sú absolútne neopodstatnené a nemôžu naplniť dovolací dôvod podľa ust. § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. Na naplnenie tohto dôvodu dovolania sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal alebo rozhodoval orgán činný v trestnom konaní alebo sudca, ktorý mal byť vylúčený podľa § 32 Tr. por. z vykonávania úkonov, ale o jeho vylúčení sa nerozhodlo (§ 32 Tr. por.). Námietky uvádzané obvineným na vylúčenie vyšetrovateľky, sudkyne z konania nie sú dôvodom na ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania a pri ich prípadnom vznesení nebola splnená ani podmienka uvedená v § 31 ods. 4 Tr. por.

K naplneniu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ malo podľa obvineného dôjsť najmä tým, že nebol maloletý vypočutý na hlavnom pojednávaní, nebolo mu preto možné klásť otázky, nejednalo sa o neodkladný úkon. Vzhľadom na uvedené skutočnosti išlo o neprocesný, nezákonný úkon a tým malo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Akým spôsobom má byť vykonaný výsluch maloletého svedka upravuje ustanovenie § 135 Tr. por. Pri výsluchu maloletého, ktorý v čase výsluchu mal 8 rokov, orgány činné v prípravnom konaní postupovali v súlade s citovaným ustanovením.

Podľa § 135 ods. 3 Tr. por. ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 15 rokov o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť, ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať.

Podľa § 135 ods. 4 Tr. por. ak bola vypočutá osoba mladšia ako 15 rokov podľa odseku 3, v konaní pred súdom sa pri vykonávaní tohto dôkazu postupuje podľa § 270 ods. 2; výsluch tohto svedka možno

v konaní pred súdom vykonať len výnimočne.

Súd na hlavnom pojednávaní postupoval v súlade s citovanými ustanoveniami a aj v súlade s ustanovením § 270 ods. 2 Tr. por.

V konaní pred súdom ani v prípravnom konaní nebolo postupom uvádzaným obvineným porušené právo na obhajobu ani rozhodnutie súdu nie je založené na nezákonných dôkazoch. Práve opačne pri spôsobe, akého sa dožaduje obvinený by došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku pri výsluchu maloletého spôsobom, ako to on navrhuje.

Nie sú pravdivé tvrdenia obvineného, že odvolací súd nemohol vo veci konať, pretože obvinený nedal súhlas na konanie v jeho neprítomnosti. Zo zápisu o verejnom zasadnutí Krajského súdu v Trnave z 5. novembra 2013 vyplýva, že obhajkyňa obvineného predložila doklad o PN obvineného a požiadala, aby verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, pretože dal súhlas k vykonaniu verejného zasadnutia v neprítomnosti.

Z konštatovaných skutočností a dôkazov vyplýva, že dovolaním obvineného nebol naplnený ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v dovolaní a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.